

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2299/2020
28.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Стојковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране – Сектор за материјалне ресурсе, Управа за општу логистику, Дирекција за услуге стандарда ВУ „Дедиње“, из Београда, коју заступа Војно правобранилаштво, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 654/20 од 28.02.2020. године, у седници већа одржаној 28.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 654/20 од 28.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 315/2017 од 10.04.2018. године, ставом првим изреке, утврђено је да је повређено начело једнаких права и обавеза чиме је извршена дискриминација у области рада на тај начин што тужилци није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу четири појединачне одлуке Министарства одбране РС, Сектора за буџет и финансије и то: дана 25.01.2013. године није извршена исплата по одлуци од 24.01.2013. године, дана 12.07.2013. године није извршена исплата по одлуци од 11.07.2013. године, дана 03.10.2013. године није извршена исплата по одлуци од 01.10.2013. године и дана 25.12.2013. године није извршена исплата по одлуци од 23.12.2013. године.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 654/20 од 28.02.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтева (став 1. изреке). Преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 41.500,00 динара, са затезном каматом од извршности пресуде до исплате и обвезана тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 16.500,00 динара (став 2. изреке). Одбијен је захтев

тужене да се обавезе тужила да јој накнади трошкове парничног поступка преко досуђеног изоса од 16.500,00 динара до траженог износа од 36.000,00 динара (став 3. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити на основу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена као цивилно лице на служби у Војној установи „Дедиње“, а од 01.02.2006. године је распоређена на радно место ... у продавници војне одеће РК „...“ пословница „...“. На основу четири одлуке министра одбране током 2013. године одобрена је исплата једнократне новчане помоћи и то: професионалним припадницима Војске Југославије који су били у радном односу на неодређено време или на одређено време на дан 15.01.2013. године и који су остварили право на плату са додатцима за децембар 2012. године, односно накнаду плате због породилског одсуства, неге детета и посебне неге детета, нкнаду због привремене спречености за рад дуже од 30 дана и лицу које ради скраћено радно време (инвалид). Једнократна новчана помоћ на основу четири наведене одлуке из 2013. године исплаћивана је професионалним војним лицима у служби Војске Србије, као и другим професионалним припадницима Војске Србије и запосленим цивилима у ТРЗНХ „Ђурђа Димитријевић-Ђура“ Крагујевац и у ВЗ „Мома Станојловић“ (техничко-ремонтни завод и војни завод). Тужили, као и другим запосленима у ВУ „Дедиње“, није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу наведених одлука министра одбране из 2013. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Појам дискриминације односно дискриминаторског поступања одређен је одредбом члана 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, бр. 22/09). Одредбом члана 5. истог закона прописано је да су облици дискриминације непосредна и посредна дискриминација, као и повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње и узнемиравање и понижавајуће поступање, Одредбом члана 6. Закона о забрани дискриминације прописано је да непосредна дискриминација постоји ако се лице или група лица, због његовог односно њиховог личног својства у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај или би могли бити стављени у неповољнији положај, а чланом 7. истог закона прописано је да посредна дискриминација постоји ако се лице или група

лица, због његовог односно њиховог личног својства, ставља у неповољнији положај актом, радњом или пропуштањем које је привидно засновано на начелу једнакости и забране дискриминације, осим ако је то оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна. Одредбом члана 16. став 1. истог закона, поред осталог, прописано је да је забрањена дискриминација у области рада, односно нарушавање уживања под једнаким условима свих права у области рада.

У току поступка утврђено је да је Војна установа „Дедиње“ војно доходовна установа која обавља производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити, да се налази у процесу трансформације, што је регулисано Уредбом о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама („Службени гласник РС“, бр. 58/08, 94/09 и 10/13). Директор ВУ „Дедиње“, на основу одредбе члана 15. став 1. тачка 22. Правилника о војним установама које послују по принципу стицања и расподеле дохотка („Службени Војни лист“, бр. 5/86 и 31/91) и указане потребе, односно могућности донео је интерну наредбу број 2846-4 од 23.12.2012. године о исплати једнократне солидарне помоћи свим лицима у нето износу од 3.000,00 динара, те да ову солидарну помоћ нису остварили припадници Војске Србије и Министарства одбране у својству професионалних војних лица, војних намештеника и војних службеника, с обзиром да је исплата вршена из средстава које је установа остварила пословањем.

По оцени ревизијског суда, правилан је закључак нижестепених судова да нема дискриминаторског поступања тужене према тужилима као цивилном лицу, будући да се Одлуке Министарства одбране из 2013. године односе на једнократну новчану накнаду за професионална лица у војној служби, али не на цивилна лица у служби Војске Србије. Дискриминација или дискриминаторно поступање представља неоправдано неједнако поступање у истој или сличној ситуацији по основу неког личног својства. За постојање дискриминације потребно је да се лице које тражи заштиту због дискриминације налази у упоредивој (аналогној) или битно сличној ситуацији у односу на друга лица, па ако се не налази у таквој ситуацији, дискриминације нема. У конкретном случају, тужилца није у истој ситуацији са осталим припадницима Војске Србије и Министарства одбране, с обзиром да је распоређена у својству цивилног лица у војнодоходовној установи, која послује по принципу стицања и расподеле добити, да ступањем на снагу Закона о Војсци Србије, сходно одредби члана 194. став 1, није стекла статус војног службеника или војног намештеника, а за разлику од осталих припадника Војске Србије задржала је сва права по Закону о војсци до окончања процеса трансформације доходовне установе, те да се право на исплату плате, накнаде и других примања остварује по прописима којима се уређује пословање тих установа. Дакле, између тужилце и запослених професионалних војних лица, као и лица на које тужилца указује, као на лица у односу на која је дискриминисана, постоје суштинске правне и фактичке разлике, због којих се они не налазе у упоредивој ситуацији. Наводи тужилце да је дискриминисана по основу радног ангажовања у Војнодоходовној установи „Дедиње“ се не могу сматрати дискриминацијом, јер тужилца током поступка није учинила вероватним да јој је једнократна новчана помоћ ускраћена због неког њеног личног својства, већ због тога што је запослена као цивилно лице у конкретној доходовној установи, а по оцени ревизијског суда радно анажовање тужилце у овој установи не може се сматрати личним својством.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић